

Prekenverkstedet

Den Norske Israelmisjon

<http://www.israelmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Palmesøndag – søndag 20. mars 2016

Prekentekest: Joh. 12,1–13

Lesetekst I: Sak 9,9–10

Lesetekst II: Fil 2,5–11

Jesus blir salvet i Betania

En fengende story

Johannes sin gjengivelse av omstendighetene rundt Jesus i dagene like før påske burde være yndet stoff for enhver filmskaper eller krimforfatter. Den ettersøkte hovedpersonen hadde gått i dekning 4-5 mil lenger nord i landet, og det var knyttet stor spenning til om han våget å dukke opp til påsken. En oppfordring om å angi ham til myndighetene dersom han ble oppdaget, var sendt ut. Så ble han plutselig observert der hvor han sist var sett, i Betania! Oppsøkte han faren? Ville han provosere fienden? Der opptrådte han sammen med en som var død og begravd flere dager tidligere. En uhyre sterk kjærlighetshandling utspiltes og den avslørte igjen et voldsomt pengebegjær. Ryktet spredte seg fort, og snart hadde adskillige tatt en liten times spasertur fra Jerusalem for ikke bare å se Jesus og muligens pågripe ham, men interessen omfattet også den forhenværende døde Lasarus. Myndighetenes behov for å aksjonere eskalerte dramatisk.

Usømmelig raushet

I Betania, som mest sannsynlig betyr ”fattighus” og der det også *var* et fattighus, er det funnet flere rituelle bad, mikvé, med tanke på renselse før de ulike høytidene (11.55). Det er ikke usannsynlig at Jesus og disiplene benyttet anledningen, men det var først og fremst en helt annen forberedelse Jesus fikk i Betania. Maria, hun som hadde tatt imot den gode del, ga Jesus den ære og verdighet en konge tilkommer. Hun salvet om ikke Jesu hode, så i alle fall hans føtter! Hun hadde satt skikk og bruk til sides tidligere da hun satte seg ved Jesu føtter og lyttet til ham (Luk.10), men nå overgår hun det til gagns ved å salve føttene med en ekstremt dyr salve, slå ut håret og tørke føttene med det. Både rausheten og oppførselen virket støtende på tilskuerne. Nardussalven var importert fra India og et pund (ca 330g) kostet i flg. Judas en årslønn, 300 denarer, nok til utallige matrasjoner i fattighuset. Og med så mye salve ville hun ikke bare kunne salve føttene, men hele kroppen (Matt.26.12) Men kanskje var oppførselen hennes vel så opprørende som rausheten. Som i så mange andre kulturer, skulle ikke en jødisk kvinne slå ut håret i andres påsyn. Det ble sett på som et uttrykk for en hengivenhet langt ut over det sømmelige, ja, nesten erotisk. Maria må ha satt til side all slik mistenkeliggjøring i en ydmykende kjærlighetserklæring til ham som hun nå anså som noe langt mer enn bare en interessant læremester og god venn av familien, men som hennes Messias, den salvede kongen.

Redskap for Herrens plan

Hva Maria enn må ha lagt i denne handlingen, så tolket i alle fall Jesus det som den nødvendige forberedelsen, renselsen, før sin lidelse og død. «Hun har spart salven til den dagen jeg skal begraves». Sånn sett handlet Maria på linje med Kaifas da han sa at «det er bedre for dere at ett menneske dør for folket, enn at hele folket går til grunne» (v50). Folk omkring Jesus ble fanget inn

i frelseshistoriens klimaks. Også Judas sin reaksjon kan være uttrykk for det. Hans uttalelse er egentlig svært forståelig særlig sett på bakgrunn av hans oppgave i disippelflokken. Men Johannes forklarer den ikke bare med at Judas var en tyv, men langt mer en forræder. Hans oppførsel skulle i alle fall bli medvirkende til Jesu død. Hvor hjelpeløse de jødiske lederne var i møte med Livets fyrste, ser vi når de legger planer om å drepe Lasarus også. Fikk Jesus leve, kunne han i så fall igjen ha vekket opp Lasarus! Dør han, vil hans død gi Lasarus *evig* liv! Ikke rart at mange jøder kom til tro på Jesus den gang - og i dag!

Sant disippelskap

Denne historien viser oss at sant disippelskap ikke hviler på formaliteter og posisjoner, men på tilhørighet og kjærlighet. Det er Maria som viser hvem som er Jesu sanne etterfølger til tross for sin 'usømmelige' og ukonvensjonelle opptreden og ikke Judas om han enn uttrykker seg aldri så politisk og sosialt korrekt.

Jesu ord om at vi alltid vil ha de fattige omkring oss, har ikke vært *så* aktuelle hos oss på lenge som nettopp nå. Hans ord om at det vi har gjort mot en av hans minste, det har vi gjort mot ham, skulle mane oss til å gjøre mot våre nye, ofte fattige landsmenn som Maria gjorde mot Jesus. Men også Lasarus, som med sitt blotte nærvær var et vitne om Jesu allmakt, er et eksempel på at det ikke alltid er de store ord og dramatiske handlinger som tydeligst peker på Mesteren. Medmenneskelighet og tilstedeværelse vitner om omsorg.

Også denne påsken kan de gå hånd i hånd, Maria og Lasarus, den emosjonelle, aktive og rause og den stille nærværende medvandrerer, for å vise en lidende verden Ham som ga avkall på sitt eget, tok på seg tjenerskikkelse og ble mennesker lik.

Per Larsen

Tidl. misjonssekretær Stavanger krets DNI.

per-larsen@lyse.net